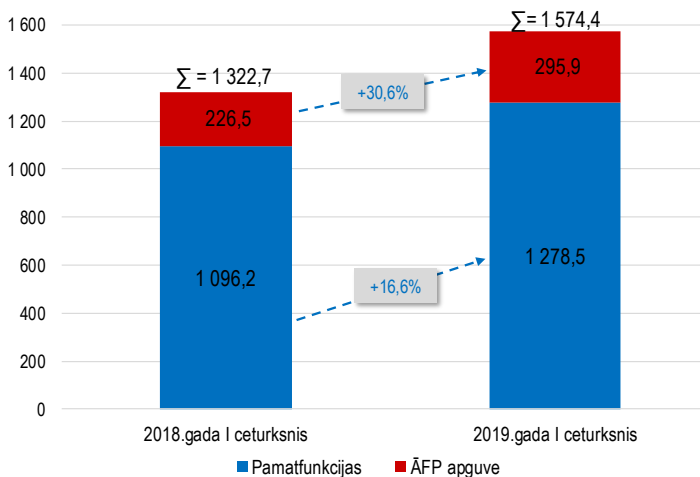

Valsts budžeta izpilde 2019.gada pirmajā ceturksnī

Valsts pamatbudžeta izdevumi

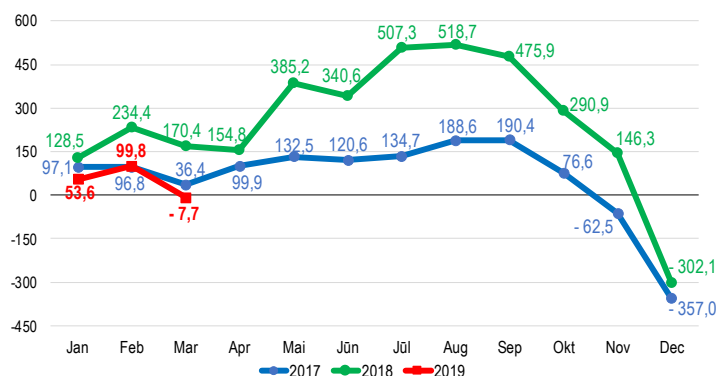
Valsts pamatbudžeta izdevumi 2019.gada I ceturksnī bija 1 574,4 milj. eiro, kas ir par 251,7 milj. eiro jeb 19,0% vairāk nekā 2018.gada atbilstošajā periodā, tai skaitā izdevumi valsts pamatfunkciju nodrošināšanai bija 1 278,5 milj. eiro, kas ir par 182,3 milj. eiro jeb 16,6% vairāk nekā 2018.gada atbilstošajā periodā, un izdevumi Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 295,9 milj. eiro, kas ir par 69,4 milj. eiro jeb 30,6% vairāk nekā 2018.gada atbilstošajā periodā.

Valsts pamatbudžeta izdevumi,
milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

Nemot vērā, ka 2019.gada I ceturksnī valsts pamatbudžeta izdevumi bija lielāki nekā ieņēmumi, valsts pamatbudžetā veidojās finansiālais deficīts 7,7 milj. eiro apmērā.

Valsts pamatbudžeta (bruto)
finansiālā bilance uzkrājošās vērtībās, milj. eiro

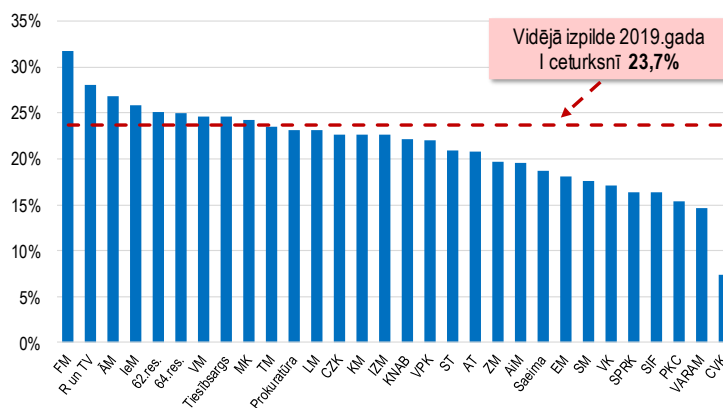

Valsts pamatbudžeta izdevumi budžeta resoru sadalījumā

2019.gada I ceturksnī valsts pamatbudžetā budžeta resori veica izdevumus 23,7% apmērā no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna. Savukārt 2018.gada I ceturksnī vidēji tika veikti izdevumi 20,3% apmērā no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna.

Augstākā valsts pamatbudžeta izdevumu izpilde bija Finanšu ministrijai, kas izdevumus veica 31,7% apmērā no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna, kas galvenokārt saistīts ar lielākām iemaksām ES budžetā saistībā ar Eiropas Komisijas pieprasījumu gada sākumā dalībvalstīm ES budžetā iemaksāt aptuveni 30% no visam 2019.gadam paredzētā iemaksu apjoma, kā arī izdevumiem ES fondu projektu īstenošanai.

Valsts pamatbudžeta izdevumu analīze budžeta resoru sadalījumā*, izpilde % pret budžeta izdevumu precizēto plānu

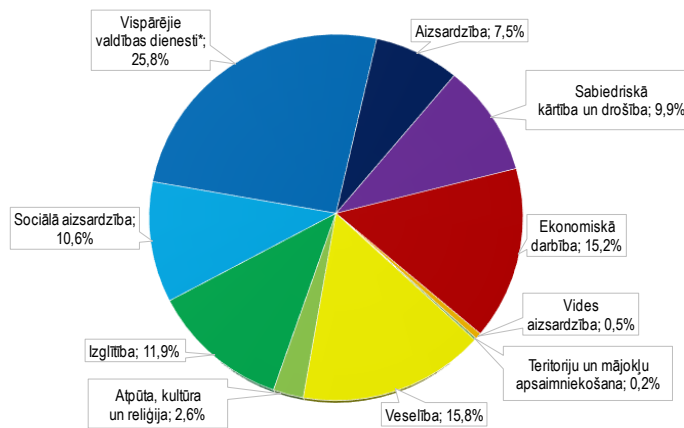
*neieskaitot veiktos maksājumus procentu izdevumiem, kā arī maksājumus Eiropas Kopienas budžetā

Savukārt zemākā valsts pamatbudžeta izdevumu izpilde bija Centrālajai vēlēšanu komisijai, kas izdevumus veica 7,4% no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna, jo finansējumu pamatā paredzēts izlietot 2019.gada II ceturksnī saistībā ar Eiropas Parlamenta vēlēšanu organizēšanu 2019.gada 25.maijā.

Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām

Lielākā daļa valsts pamatbudžeta izdevumu 2019.gada I ceturksnī tika veikti izdevumu funkcijā "Vispārējie valdības dienesti" (25,8%) un "Veselība" (15,8%), savukārt mazākie izdevumi tika veikti izdevumu funkcijā "Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana" (0,2%) un izdevumu funkcijā "Vides aizsardzība" (0,5%).

Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām (bruto) % no izdevumiem kopā

* tai skaitā procentu izdevumi 69,0 milj. eiro un maksājumi Eiropas Kopienas budžetā 109,6 milj. eiro

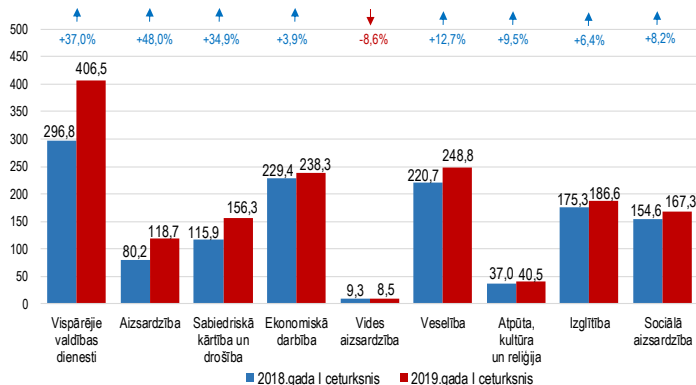
2019.gada I ceturksnī valsts pamatbudžeta izdevumos atbilstoši funkcionālajām kategorijām, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, veidojās būtisks pieaugums izdevumu funkcijai „Aizsardzība” (38,5 milj. eiro jeb 48,0%), kas galvenokārt saistīts ar izdevumu pieaugumu Nacionālo bruņoto spēku (NBS) uzturēšanai, aizsardzības īpašumu pārvaldīšanai, kā arī starptautisko operāciju un NBS personālsastāva atalgojumam.

Būtisks izdevumu pieaugums bija arī izdevumu funkcijai "Vispārējie valdības dienesti" (109,7 milj. eiro jeb 37,0%), kas galvenokārt saistīts ar veiktajiem avansa maksājumiem un atmaksām Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu īstenošanai, Latvijas iemaksu Eiropas Kopienas budžetā apjoma palielinājumam un izdevumu pieaugumu dotācijai pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam.

Pieaugums bija arī izdevumu funkcijai "Sabiedriskā kārtība un drošība" (40,4 milj. eiro jeb 34,9%), kas galvenokārt saistīts ar izdienas pabalstu izmaksu iekšlietu un tieslietu resora amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm.

Valsts budžeta izpilde 2019.gada pirmajā ceturksnī

Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām*, milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējo gadu

* bruto summas, neieskaitot teritoriju un mājokļu apsaimniekošanu (06.000)

Savukārt izdevumu samazinājums 2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, bija izdevumu funkcijai "Vides aizsardzība" (0,8 milj. eiro jeb 8,6%), kas galvenokārt skaidrojams ar izdevumu samazinājumu Eiropas Zivsaimniecības fonda un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda projektu un pasākumu īstenošanai.

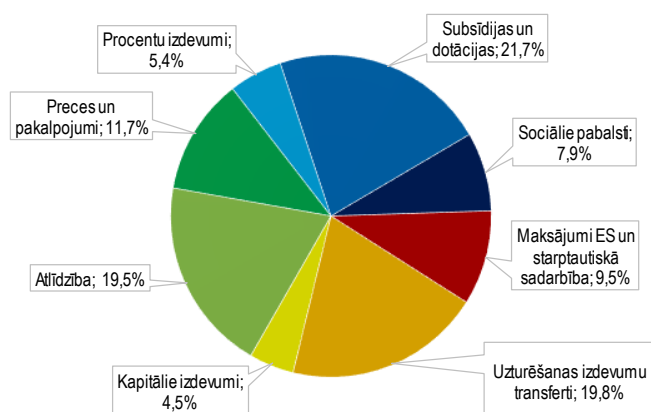
Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai

2019.gada I ceturksnī valsts pamatbudžeta izdevumi pamatfunkciju īstenošanai bija 1 278,5 milj. eiro, savukārt izdevumi Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai bija 295,9 milj. eiro.

Valsts pamatbudžeta izdevumi pamatfunkciju īstenošanai atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai

Valsts pamatbudžeta izdevumi pamatfunkciju īstenošanai 2019.gada I ceturksnī bija 1 278,5 milj. eiro, kas ir par 182,3 milj. eiro jeb 16,6% vairāk nekā 2018.gada atbilstošajā periodā.

Izdevumi (bruto) pamatfunkciju īstenošanai atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai, % no izdevumiem kopā

Lielākā daļa izdevumu pamatfunkciju īstenošanai 2019.gada I ceturksnī tika veikti ekonomiskās klasifikācijas kodā – subsīdijas un dotācijas (21,7%) un uzturēšanās izdevumu transferti (19,8%), savukārt vismazākā daļa izdevumu pamatfunkciju īstenošanai tika veikti kapitālajiem izdevumiem (4,5%).

Izdevumos atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai pamatfunkciju īstenošanai izdevumu pieaugums 2019.gada I ceturksnī bija **atdzībai**, kas, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 45,2 milj. eiro jeb 22,2%. Izdevumu pieaugums galvenokārt skaidrojams ar izdienas pabalstu izmaksu iekšlietu un

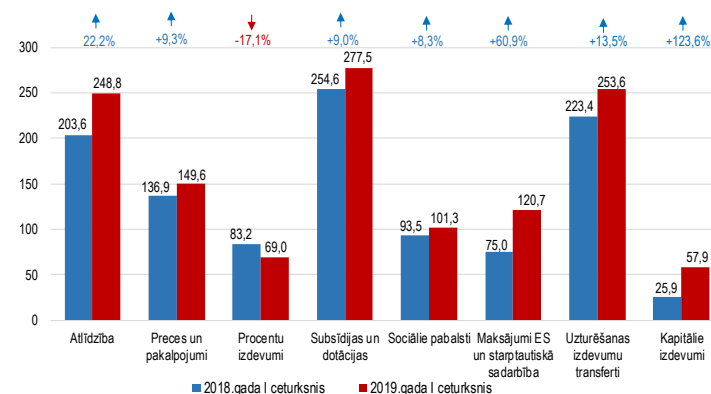
tieslietu resora amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, kā arī NBS atalgojumu.

Savukārt izdevumi **precēm un pakalpojumiem** 2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 12,7 milj. eiro jeb 9,3%, kas galvenokārt skaidrojams ar izdevumu pieaugumu:

- Valsts drošības dienesta darbības nodrošināšanai;
- NBS uzturēšanai;
- naftas produktu rezervju uzturēšanai;
- valsts autoceļu uzturēšanai un atjaunošanai.

Procentu izdevumi 2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, samazinājās par 14,2 milj. eiro jeb 17,1%, kas galvenokārt skaidrojams ar to, ka veiksmīgas Valsts kases darbības rezultātā un izdevīgāku procentu likmju dēļ samazinājās procentu maksājumi valsts parāda apkalpošanai.

Izdevumi (bruto) pamatfunkciju īstenošanai atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai, milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, izdevumi **subsīdijām un dotācijām** pieauga par 22,9 milj. eiro jeb 9,0%, kas galvenokārt skaidrojams ar papildus līdzekļu piešķiršanu veselības reformas īstenošanai:

- ambulatoro un plānveida stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai;
- neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanai stacionārās ārstniecības iestādēs;
- kompensējamo medikamentu un materiālu apmaksāšanai;
- atdzīvas paaugstināšanai veselības aprūpes darbiniekiem.

Izdevumi **sociālajiem pabalstiem** 2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, pieauga par 7,8 milj. eiro jeb 8,3%, kas galvenokārt skaidrojams ar izdevumu pieaugumu:

- Labklājības ministrijai valsts sociālo pabalstu izmaksai;
- Uzturlīdzekļu garantiju fondam valsts garantēto uzturlīdzekļu nodrošināšanai.

Savukārt izdevumi **kārtējiem maksājumiem Eiropas Savienības budžētā un starptautiskajai sadarbībai** 2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 45,7 milj. eiro jeb 60,9%, kas galvenokārt skaidrojams ar Latvijas iemaksu Eiropas Kopienas budžētā apjoma palielinājumu.

Uzturēšanas izdevumu transferti 2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 30,2 milj. eiro jeb 13,5%, kas galvenokārt skaidrojams ar to, ka pieauga izdevumi:

- dotācijai pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam;
- sporta būvēm;
- piemaksām pie vecuma un invaliditātes pensijām;
- mērķdotācijai pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

Valsts budžeta izpilde 2019.gada pirmajā ceturksnī

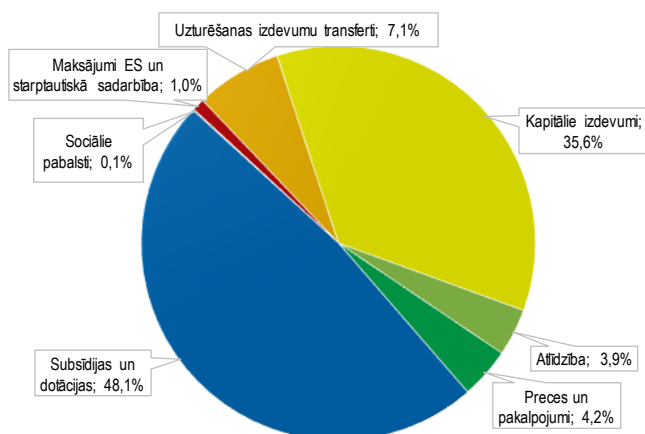
Izdevumu palielinājums bija **kapitālajiem izdevumiem**, kas 2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 32,0 milj. eiro jeb 123,6%, kas galvenokārt skaidrojams ar izdevumu pieaugumu:

- NBS uzturēšanai;
- aizsardzības īpašumu pārvaldīšanai;
- neatliekamās medicīniskās palīdzības darbības nodrošināšanai.

Valsts pamatbudžeta izdevumi Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai

Valsts pamatbudžeta izdevumi Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 2019.gada I ceturksnī bija 295,9 milj. eiro, kas ir par 69,4 milj. eiro jeb 30,6% vairāk nekā 2018.gada atbilstošajā periodā.

Izdevumi (bruto) Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai, % no izdevumiem kopā

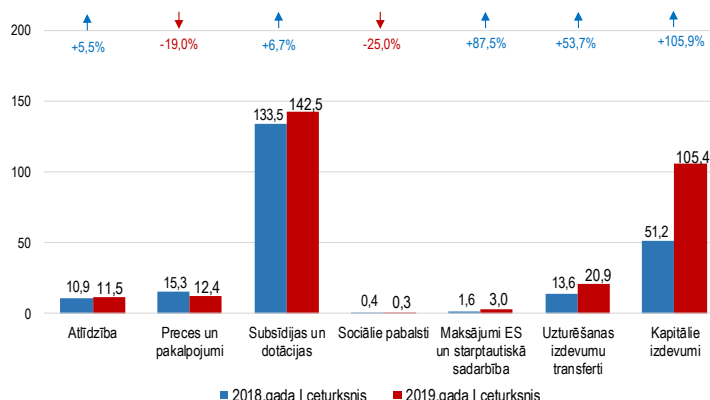
Lielākā daļa izdevumu Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 2019.gada I ceturksnī tika veikti ekonomiskās klasifikācijas kodā – subsīdijas un dotācijas (48,1%) un kapitālie izdevumi (35,6%), savukārt mazākā daļa izdevumu – sociāliem pabalstiem (0,1%) un kārtējiem maksājumiem Eiropas Savienības budžetā un starptautiskajai sadarbībai (1,0%).

Izdevumos atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, palielinājās:

- **atlīdzībai** par 0,6 milj. eiro jeb 5,5%;
- **subsīdijām un dotācijām** par 9,0 milj. eiro jeb 6,7%;
- **kārtējiem maksājumiem Eiropas Savienības budžetā un starptautiskajai sadarbībai** par 1,4 milj. eiro jeb 87,5%;
- **uzturēšanas izdevumu transfertiem** par 7,3 milj. eiro jeb 53,7%;
- **kapitālajiem izdevumiem** par 54,2 milj. eiro jeb 105,9%.

Izdevumu palielinājums galvenokārt skaidrojams ar aktīvu 2014.-2020.gada Eiropas Savienības fondu plānošanas perioda projektu un pasākumu īstenošanu.

Izdevumi (bruto) Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai, milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

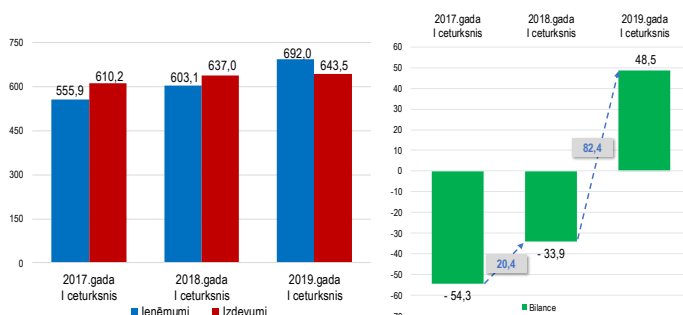
Izdevumi **precēm un pakalpojumiem** 2019.gada I ceturksnī samazinājās par 2,9 milj. eiro jeb 19,0%, kas galvenokārt skaidrojams ar izdevumu samazinājumu pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu īstenošanai aizsardzības nozarē un Eiropas transporta infrastruktūras projektiem.

Savukārt izdevumi **sociālajiem pabalstiem** 2019.gada I ceturksnī samazinājās par 0,1 milj. eiro jeb 25,0%.

Valsts speciālais budžets

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi 2019.gada I ceturksnī veidoja 692,0 milj. eiro, kas, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, ir par 88,9 milj. eiro jeb 14,7% vairāk, savukārt izdevumi bija 643,5 milj. eiro, kas ir par 6,5 milj. eiro jeb 1,0% vairāk.

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets kopā*, milj. eiro

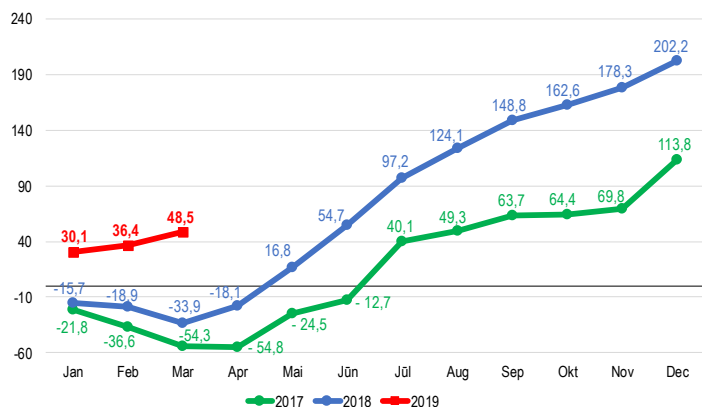

* izslēdzot savstarpējos valsts sociālā budžeta transferus

2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumu pieaugumu galvenokārt ietekmēja pensiju vidējo apmēru mēnesī palielināšanās saistībā ar veikto pensiju indeksāciju 2018.gada oktobrī, kā arī pabalstu/atlīdzību vidējā apmēra mēnesī un saņēmēju skaita palielināšanās.

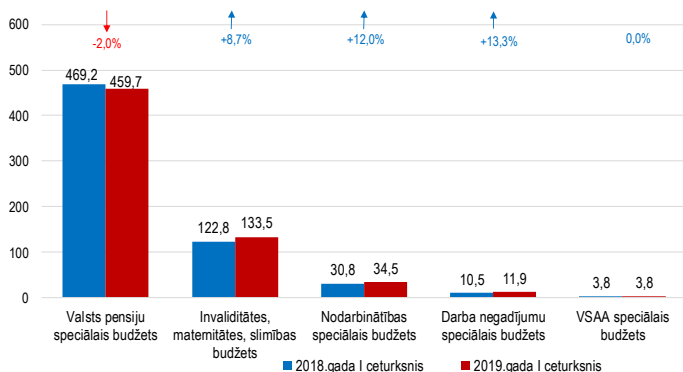
Valsts budžeta izpilde 2019.gada pirmajā ceturksnī

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta finansiālā bilance (bruto) uzkrājošās vērtībās, milj. eiro

2019.gada I ceturksnī valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi pārsniedza izdevumus, veidojot valsts sociālās apdrošināšanas budžetā finansiālo pārpalikumu 48,5 milj. eiro apmērā. Saskaņā Finanšu ministrijas 2018.gada 18.decembra rīkojumu Nr.488 "Par valsts pagaidu budžetu 2019.gadam" valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā 2019.gadā tika plānots finansiālais pārpalikums 136,0 milj. eiro apmērā.

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets kopā*, milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

* izslēdzot savstarpējos valsts sociālā budžeta transfertus

2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, **valsts pensiju speciālajā budžetā** izdevumi samazinājušies par 9,5 milj. eiro jeb 2,0 procentiem.

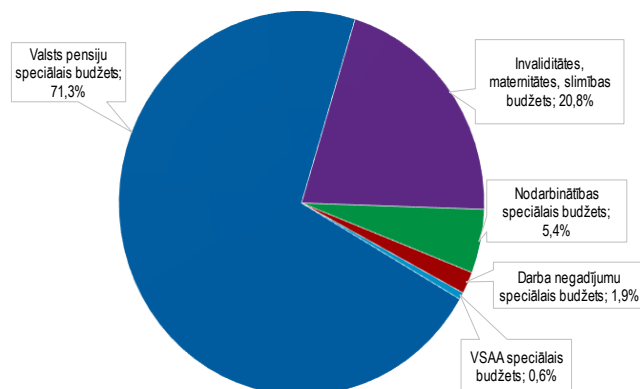
Savukārt **invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā** izdevumi palielinājās par 10,7 milj. eiro jeb 8,7 procentiem.

2019.gada I ceturksnī **nodarbinātības speciālajā budžetā** izdevumi, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 3,7 milj. eiro jeb 12,0 procentiem.

Darba negadījumu speciālajā budžetā izdevumi 2019.gada I ceturksnī, pieauga par 1,4 milj. eiro jeb 13,3 procentiem.

Savukārt **Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālajā budžetā** izdevumi 2019.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2018.gada atbilstošo periodu, saglabājās 2018.gada I ceturkšņa līmenī un bija 3,8 milj. eiro.

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets sadalījumā pa izdevumu veidiem*, % no sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumiem kopā

* izslēdzot savstarpējos valsts sociālā budžeta transfertus

Vislielāko izdevumu daļu 2019.gada I ceturksnī valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā veidoja valsts pensiju speciālais budžets 459,7 milj. eiro jeb 71,3% un otru lielāko daļu veidoja invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets 133,5 milj. eiro jeb 20,8 procentus. Nodarbinātības speciālais budžets veidoja 34,5 milj. eiro jeb 5,4%, savukārt darba negadījumu speciālais budžets – 11,9 milj. eiro jeb 1,9 procentus. Vismazāko izdevumu daļu 3,8 milj. eiro jeb 0,6% veidoja VSAA izdevumi, kas paredzēti, lai nodrošinātu sociālās apdrošināšanas budžeta administrēšanu, reģistrētu sociāli apdrošinātās personas un viņu iemaksas sociāli apdrošinātās personas kontos, kā arī lai sniegtu iedzīvotājiem sociālās apdrošināšanas pakalpojumus un individuālas konsultācijas par sociālās apdrošināšanas un sociālās palīdzības pakalpojumiem.